

En het dorp zal duren

Sylvianne Van Butsele, Francis Beosiëre, Mieke Paelinck, Julie Dalle, Dirk Van Wassenhove, Danielle Bakovens, Luk De Jonghe, Karin Gijzen¹

Met een gemeentelijke geïntegreerde stedenbouwkundige vergunning tracht Sint-Truiden de kleinschaligheid en eigenheid van de dorpen te bewaren door appartementsbouw aan banden te leggen.

[FOTO: REPORTERS]

Sint-Truiden

Sint-Truiden, bekend voor zijn historische binnenstad en zijn kerkdorpen die in het prachtige Haspengouwse landschap verspreid liggen, voert een openruimtebeleid op basis van drie kernbeslissingen uit het

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan. De stad wil de plateaus in het zuidelijk deel van Sint-Truiden (Droog Haspengouw) open houden, de beeldbepalende hoogstamboomgaarden beschermen en verder ontwikkelen, en de verbindingen tussen de grotere brokken natuur herstellen.

Met het gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) 'Groene Waarden' toonde de stad Sint-Truiden zich ambitieus: 70 ha hoogstamboomgaarden worden beschermd, grote stukken natuur met elkaar verbonden en via open corridors in de woonzones wilde de stad uitzichten op het landschap behouden (jammer genoeg sneuvelde de voorgestelde oplossing bij de goedkeuring van het plan omdat ze te weinig rechtszekerheid bood).

Tegelijk met het RUP heeft Sint-Truiden een regeling uitgewerkt om de eigenaars van de beschermde boomgaarden aan te moedigen mee te werken aan het behoud ervan. Ofwel verkoopt de eigenaar zijn boomgaard aan de stad, ofwel sluit hij een beheersovereenkomst met de stad - waarbij de stad zorg draagt voor het onderhoud van de boomgaard - ofwel zorgt hij zelf voor het onderhoud. In het laatste geval kan de eigenaar aanspraak maken op subsidies. De eigenaars van

boomgaarden kunnen de stad ook vragen hen in contact te brengen met landbouwers om hun boomgaarden door vee te laten begrazen. Zowat de helft van de eigenaars stapte al mee in het project. Het stadsbestuur is tevreden en probeert de nog niet aangesloten eigenaars of pachters alsnog te overtuigen om mee te werken.

Toch is er een probleem, zegt stedenbouwkundig ambtenaar Johan Vangeffelen van Sint-Truiden: 'Bij deze beschermingsactie kunnen de zuidelijk gelegen boomgaarden niet in het RUP worden opgenomen omdat zij deel uitmaken van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Daardoor bestaat het gevaar dat juist deze zeer waardevolle boomgaarden vergeten worden.'

Voorjaarsbloesems

Om de zuidelijke plateaus bouwvrij te houden, heeft de stad een ander 'ver-rijkend' plan: het gebiedsdekkend ruimtelijk uitvoeringsplan voor het dorpengeheel Groot-Gelmen - Gelinden - Engelmanshoven. In dit plan worden bouwvrije agrarische zones (BAG) aangewezen, een woonuitbreidingsgebied wordt omgezet in agrarisch gebied en een recreatiegebied in erfgoedlandschap. En tegelijk heeft de stad ook oog voor het realiseren van een fijnmazig netwerk van trage wegen. Het stadsbestuur probeert hierbij zoveel mogelijk 'sentiers' en kerkpaden open te maken en ontbrekende stukken te verwerven om het netwerk te sluiten. Om het geheel achteraf ook daadwerkelijk open te houden worden deze verbindingen opgenomen in een lokaal wandelnetwerk, dat op termijn misschien kan uitgroeien tot het eerste Limburgse knooppuntennetwerk voor wandelwegen. Het stadsbestuur ziet niet alleen veel kansen, maar helaas ook een aantal bedreigingen voor de open ruimte en de groene waarden van het Haspengouwse landschap.

Het landschap met de typische hoogstamboomgaarden is het product van de landbouw. Maar die kiest nu resoluut voor laagstammen, die veel rendabeler zijn dan hoogstambomen. Sint-Truiden →

¹ Met dank aan: Gino Debroux, burgemeester Landen; Johan Cans, schepen Ruimtelijke Ordening Landen; Indra Bilsen, stedenbouwkundig ambtenaar Landen; Johan Vangeffelen, stedenbouwkundig ambtenaar Sint-Truiden; Bart Schops, stedenbouwkundig ambtenaar Sint-Truiden; Maarten Horemans, stedenbouwkundig ambtenaar en diensthoofd Nijlen; Carlos Vermeiren, stedenbouwkundig ambtenaar De Pinte; Trudo Dejonghe, schepen van Ruimtelijke Ordening De Pinte; Josiane Lowie voormalig burgemeester Staden; Mario Snaet, voormalig schepen van Ruimtelijke Ordening Staden; Geert Moerkerke, schepen van Openbare Werken en Groen Staden; Wouter Tyberghien stedenbouwkundig ambtenaar Staden; Nikolaas Bourgeois, schepen van Milieu, Landbouw en Platteland, en Mobiliteit Staden.